

ఇల్లిందల సరస్వతీ దేవి గారి వ్యాసం ఆధారంగా

ఆడపిల్లంటే అనురాగ దీపిక

తెలుగు సంస్కృతికి, సంప్రదాయాలకు మూలస్తంభం

రచయిత్రి పరిచయం: ఇల్లిందల సరస్వతీ దేవి

కాలం: 15-06-1918 నుండి 31-07-1998

ప్రత్యేకత:

స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వమే సృజనాత్మక రంగంలోకి అడుగుపెట్టిన ప్రసిద్ధ రచయిత్రి. వందలాది కథలు, నవలలు, రేడియో నాటికలు రచించిన బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతురాలు.

పురస్కారాలు:

- 1982లో 'స్వర్ణ కమలాలు' కథా సంపుటికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డ్.
- రాష్ట్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం.
- సుశీలా నారాయణరెడ్డి పురస్కారం.

ప్రసిద్ధ రచనలు:

'తులసీ దళాలు', 'రాజహంస'.

తెలుగువారి ఇంటికి గుర్తులు

వాకిట్లో ముగ్గులు

గడపలకు పసుపు,
కుంకుమల బొట్లు

గుమ్మాలకు మామిడాకు,
బంతిపూల తోరణాలు

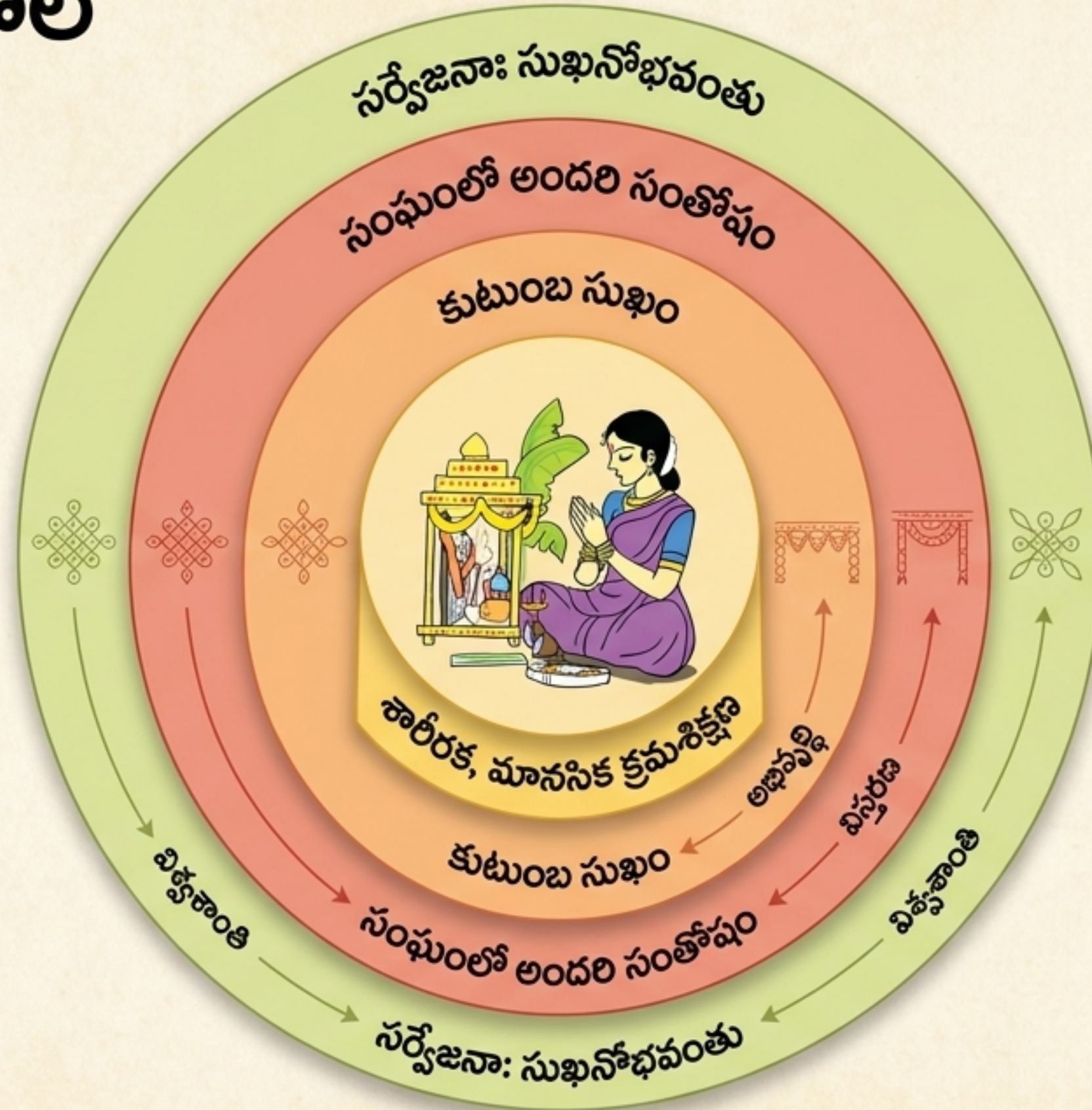
ఆధునిక నాగరికతలో మునిగి
తేలుతున్నా, ఆచార వ్యవహారాలును,
సదాచారాలను పట్టుదలతో, దీక్షతో
కాపాడుతున్నది మన స్త్రీలే.
గృహసీమకు రాణి అయిన గృహిణి
అడుగుజాడలతోనే ఇల్లు నడుస్తుంది.

భారతీయ స్త్రీల ఆదర్శమూర్తులు

Ideals & Virtues Matrix

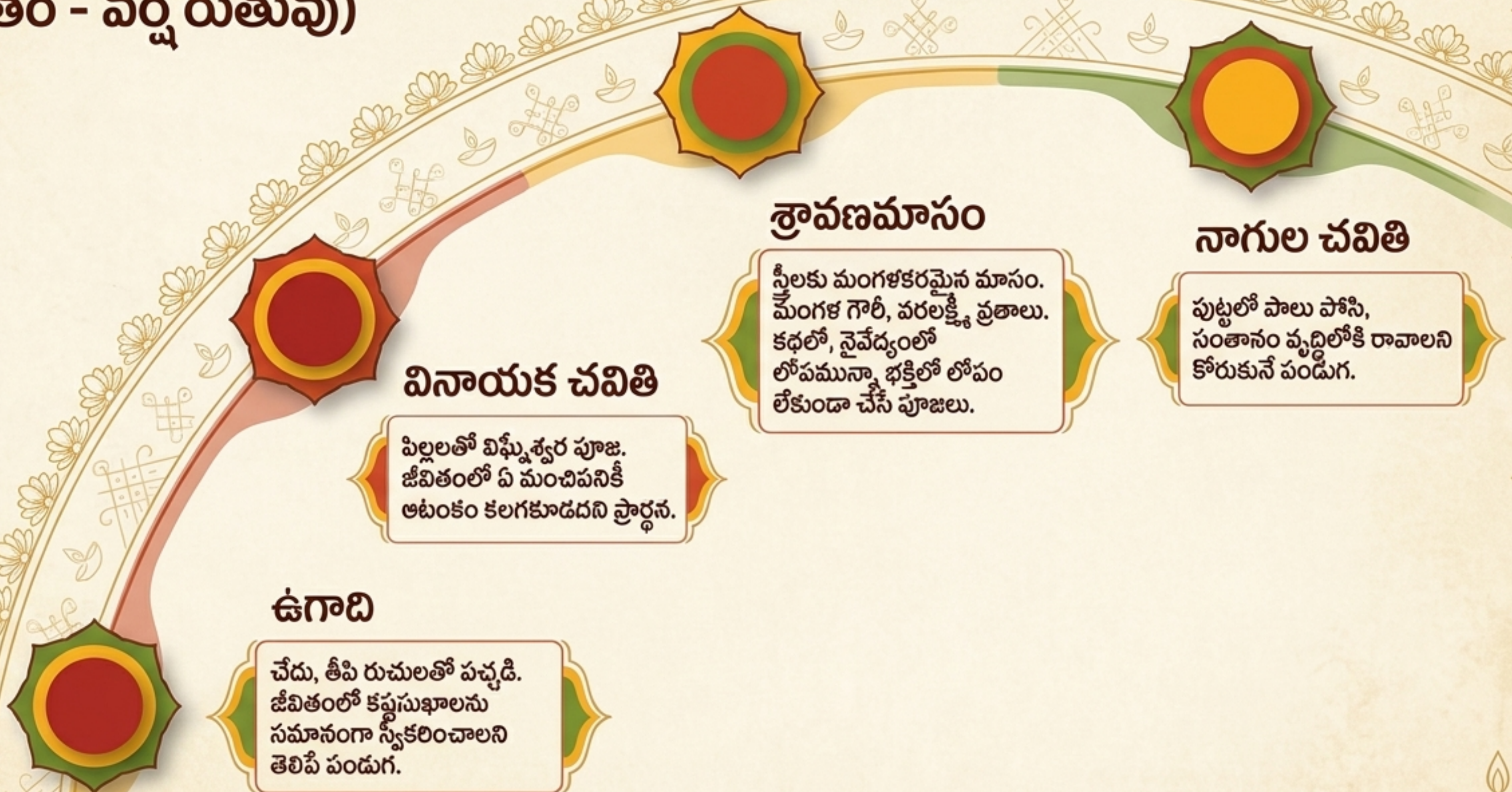
ఆదర్శమూర్తి	చేసిన పని	సద్గుణం
సీతమ్మ	కష్టాలను ఓరిమితో సపించింది	సహనం - ఓరిమి
సావిత్రి	యముడితో పోరాడి పతిప్రాణాలను దక్కించుకుంది	పతిభక్తి - పట్టుదల
పార్వతి	ఘోరమైన తపస్సు చేసి పరమశివుడిలో అర్థభాగాన్ని పొందింది	నిష్ఠ - దీక్ష
అనసూయ	త్రిమూర్తులను పసిపాపలుగా చేసి తన శీలాన్ని కాపాడుకుంది	పాతివ్రత్యం - శీలం
సుమతి	సూర్యచంద్రాదుల గతులను అరికట్టింది	అకుంఠిత విశ్వాసం

నోములు, వ్రతాల అంతరార్థం

Concentric Circles of Impact

సాంస్కృతిక సంవత్సర చక్రం (వసంతం - వర్ష రుతువు)

వినాయక చవితి

పిల్లలతో విఘ్నేశ్వర పూజ.
జీవితంలో ఏ మంచిపనికీ
ఆటంకం కలగకూడదని ప్రార్థన.

శ్రావణమాసం

స్త్రీలకు మంగళకరమైన మాసం.
మంగళ గౌరీ, వరలక్ష్మి వ్రతాలు.
కథలో, నైవేద్యంలో
లోపమున్నా భక్తిలో లోపం
లేకుండా చేసే పూజలు.

నాగుల చవితి

పుట్టలో పాలు పోసి,
సంతానం వృద్ధిలోకి రావాలని
కోరుకునే పండుగ.

ఉగాది

చేదు, తీపి రుచులతో పచ్చడి.
జీవితంలో కష్టసుఖాలను
సమానంగా స్వీకరించాలని
తెలిపే పండుగ.

సాంస్కృతిక సంవత్సర చక్రం (శరత్ - హేమంత రుతువు)

వినకందతి

పర్వాలో పేవంబు ఉలట్లు.న.
వేదింగబన్నే, పోసి తబ్బిగోమాకి
పాయట పల్లీలతండు.

సంక్రాంతి

రుతుసంబంధమైవ పండుగ.
పంటలు ఇళ్లకు చేరే కాలం. భోగి
మంటలు, పిల్లలకు రేగిపండ్లు (భోగిపళ్లు),
పెద్దల తృప్తి కొరకు దానధర్మాలు.

దీపావళి

నరకాసుర వధ అనంతరం
ప్రజలు జరుపుకునే ఉత్సవం.
పార్వతీదేవి తపస్సు చేసి
శివునిలో అర్థభాగాన్ని పొందిన
పురాణగాథ.

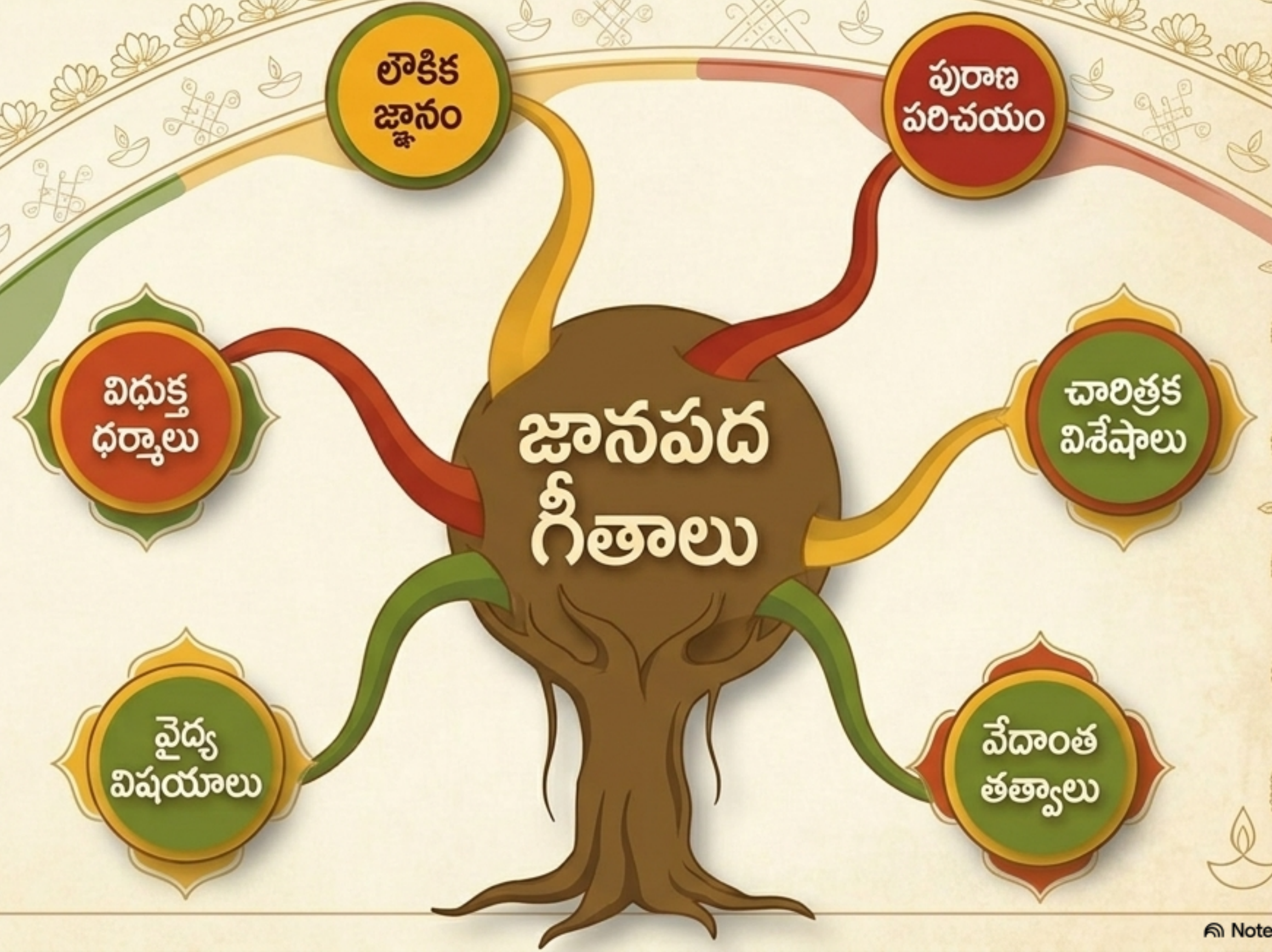

దసరా

ఆశ్వయుజ మాసం. దేవీ
నవరాత్రులు, దురాపూజ.
అధర్వంపై ధర్వం సాధించిన
విజయానికి సంకేతం.

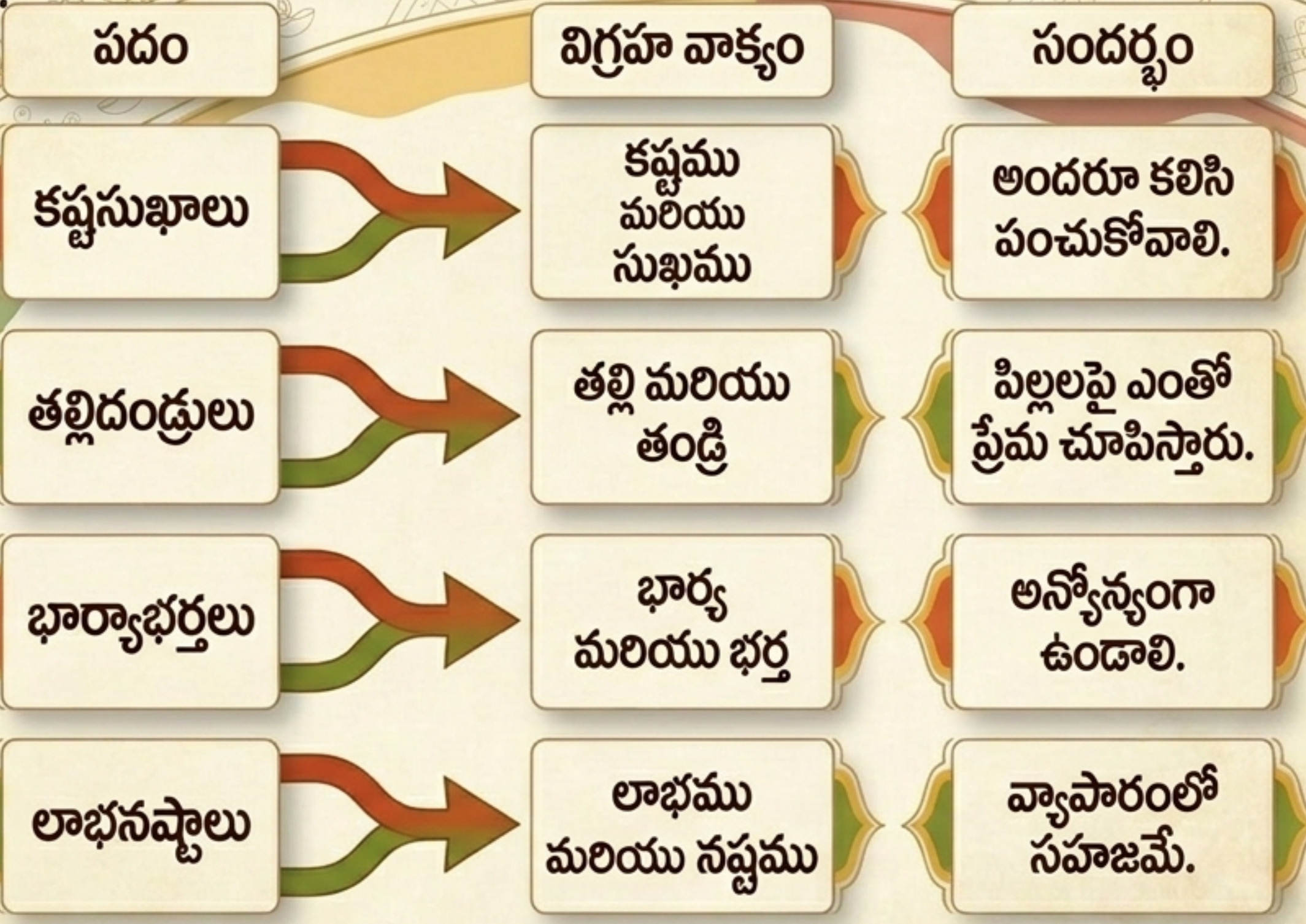
పాటలే విద్యాపీఠాలు

ప్రాచీనులు అధిక విద్యావంతులు
కాకపోయినా, ఈ పాటల ద్వారానే
సకల శాస్త్రాలను బోధించారు.
ఇవి సాంఘిక, కుటుంబ
జీవితానికి ప్రతిబింబాలు.

భాషలో ప్రతిబింబించే జీవితం: ద్వంద్వ సమాసం

రెండు సమ ప్రాధాన్యం గల నామవాచకాల కలయికను 'ద్వంద్వ సమాసం' అంటారు. ఇది ఉగాది పచ్చడిలోని కష్టసుఖాల కలయిక లాంటిదే!

ఆదర్శాలకు ఆధునిక రూపం: ఉప్పుల మల్సార్

Hero Card

నేపథ్యం:

1928-1999. సూర్యాపేట జిల్లా, సిరికొండ గ్రామం. తెలంగాణ సాయుధ పోరాట యోధుడు.

నిరాడంబరత:

నాలుగు సార్లు ఎమ్మెల్యేగా గెలిచినా, జీతాన్ని పార్టీకి ఇచ్చి, స్వయంగా చెప్పులు కుడుతూ జీవనం సాగించారు.

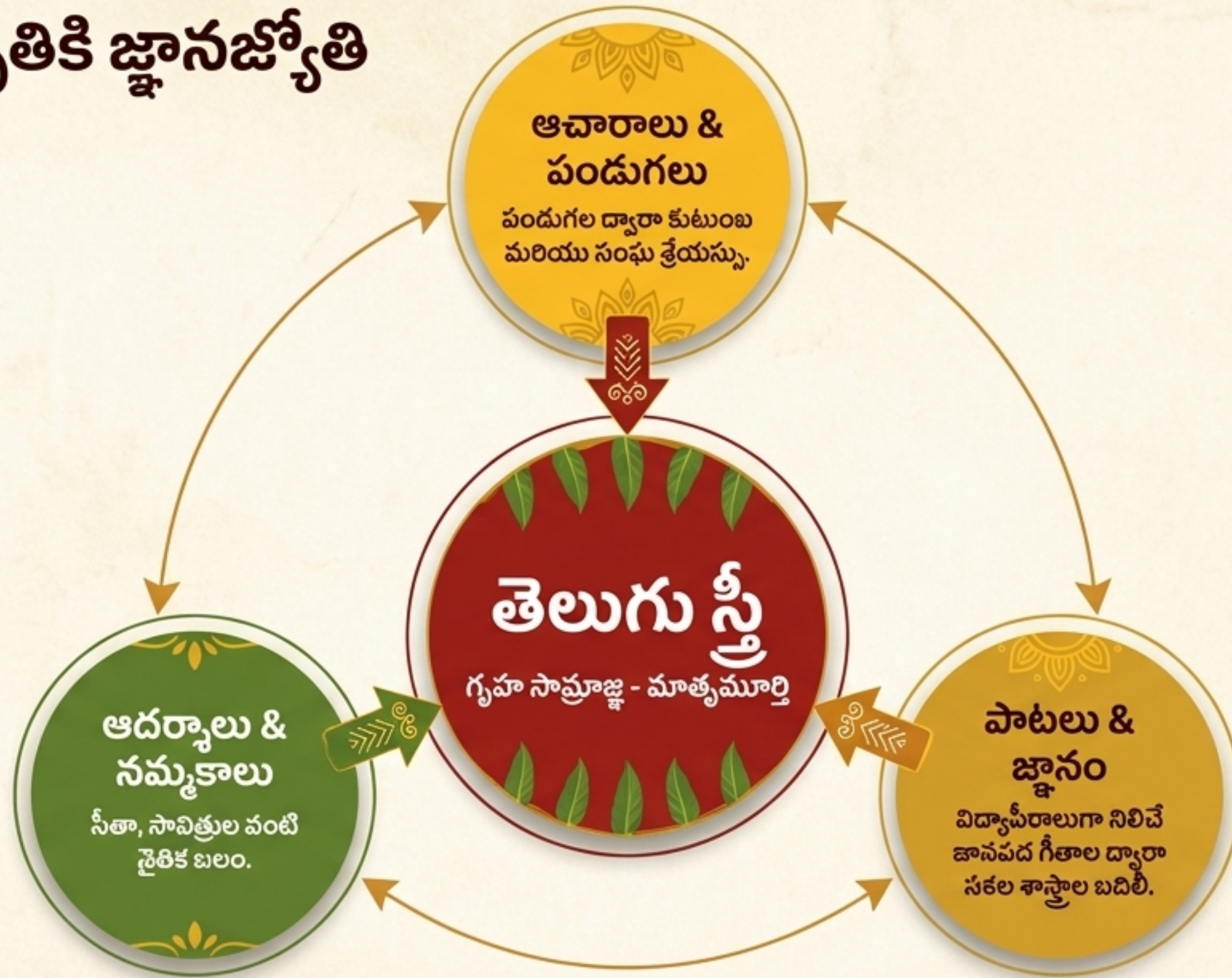
సహకారం:

భార్య సైతం కూలిపనికి వెళ్లి భర్తకు చేదోడువాదోడుగా నిలిచింది (నిజమైన గృహిణి లక్షణం).

త్యాగం:

మరణానంతరం ఆయన జ్ఞాపకార్థం వారి ఇల్లు పాఠశాలగా మార్చబడింది.

జీవగర్భ: సంస్కృతికి జ్ఞానజ్యోతి

తెలుగువారి వంటకాలు, అలవాట్లు, నమ్మకాలు, ఆశయాలు—వీటన్నింటికీ మూలం, ప్రాణం మన స్త్రీలే!